របាយការណ៍ព័ត៌មានអំពីវ៉ាក់សាំង

វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ (ចាក់អតិសុខុមប្រាណ បាញ់តាមច្រមុះ)៖ *តើលោកអ្នកត្រូវការយល់ដឹងអ្វីខ្លះ*

របាយការណ៍ព័ត៌មានអំពីវ៉ាក់សាំងជាច្រើន អាចមានជាភាសាអេស្ប៉ាញនិងភាសាផ្សេងទៀត។ សូមមើលវិបសាយ www.immunize.org/vis

Hojas de información sobre vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas.
សូមចូលមើល www.immunize.org/vis

1. ហេតុអ្វីត្រូវការចាក់វ៉ាក់សាំង?

វ៉ាក់សាំងជំងឺគ្រុនផ្តាសាយអាចការពារជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ (ផ្តាសាយ)។ **ជំងឺផ្តាសាយ**ជាជំងឺឆ្លងដែលរីករាលដាលជុំវិញនៅសហរដ្ឋអាមេរិកជារៀងរាល់ឆ្នាំតាមធម្មតាកើតឡើងនៅចន្លោះខែតុលា និងឧសភា។ នរណាម្នាក់អាចកើតជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ប៉ុន្តែវាមានគ្រោះថ្នាក់ច្រើនជាងនេះសម្រាប់មនុស្សមួយចំនួន។ ទារក និងកុមារតូចៗ មនុស្សដែលមានអាយុចាប់ពី 65 ឆ្នាំឡើងទៅ អ្នកមានផ្ទៃពោះ និងអ្នកដែលមានបញ្ហាសុខភាពមួយចំនួន ឬប្រព័ន្ធការពាររាងកាយចុះខ្សោយ គឺមានហានិភ័យនៃផលវិបាកជំងឺផ្តាសាយខ្ពស់បំផុត។

ជំងឺរលាកសួត រលាកទងសួត រលាកប្រហោងឆ្អឹង និងការឆ្លងមេរោគត្រចៀក គឺជាឧទាហរណ៍នៃផលវិបាកដែលទាក់ទងនឹងជំងឺផ្តាសាយ។ ប្រសិនបើលោកអ្នកមានបញ្ហាសុខភាព ដូចជាជំងឺបេះដូង មហារីក ឬជំងឺទឹកនោមផ្អែម ជំងឺគ្រុនផ្តាសាយអាចធ្វើឱ្យមានបញ្ហាកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ។

ជំងឺផ្តាសាយអាចបណ្តាលឱ្យមានគ្រុនក្តៅខ្លួន និងគ្រុនរងា ឈឺបំពង់ក ឈឺសាច់ដុំ អស់កម្លាំង ក្អក ឈឺក្បាល និងហៀរសំបោរ ឬតឹងច្រមុះ។ មនុស្សមួយចំនួនអាចក្អួត និងរាគ ទោះបីជាជំងឺនេះកើតលើកុមារច្រើនជាងមនុស្សពេញវ័យក៏ដោយ។

គិតជាមធ្យមក្នុងមួយឆ្នាំមាន**មនុស្សរាប់ពាន់នាក់នៅសហរដ្ឋអាមេរិកបានស្លាប់ដោយសារជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ** ហើយមានមនុស្សជាច្រើននាក់ទៀតកំពុងសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ។ វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយការពារពីការមានជំងឺរាប់លាននាក់ និងការទៅជួបគ្រូពេទ្យដែលទាក់ទងនឹងជំងឺផ្តាសាយជារៀងរាល់ឆ្នាំ។

2. វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយមានអតិសុខុមប្រាណបាញ់ច្រមុះ

មជ្ឈមណ្ឌល CDC ណែនាំមនុស្សគ្រប់រូបដែលមានអាយុចាប់ពី 6 ខែឡើងទៅ ត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងនៅគ្រប់រដូវកាលជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ។ **ក្មេងអាយុពី 6 ខែដល់ 8 ឆ្នាំ** អាចត្រូវការ 2 ដូស នៅអំឡុងពេលរដូវកាលជំងឺគ្រុនផ្តាសាយនីមួយៗ។ **អ្នកផ្សេងទៀត**ត្រូវការតែ 1 ដូសក្នុងមួយរដូវកាលជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ។

ក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយមានអតិសុខុមប្រាណបាញ់ច្រមុះ (ហៅថា "LAIV") គឺជាវ៉ាក់សាំងបាញ់ច្រមុះ ដែលអាចផ្តល់ជូនអ្នកដែលមិនមានផ្ទៃពោះដែលមាន**អាយុពី 2 ឆ្នាំ ដល់ 49 ឆ្នាំ**។

វាត្រូវចំណាយពេលប្រហែល 2 សប្តាហ៍សម្រាប់ការបង្កើតឱ្យមានការការពារបន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំង។

មានមេរោគផ្តាសាយជាច្រើន ហើយវាតែងតែផ្លាស់ប្តូរ។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ វ៉ាក់សាំងជំងឺផ្តាសាយថ្មីត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីការពារប្រឆាំងនឹងជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ ដែលគេជឿជាក់ថាទំនងជាបង្កជំងឺឆ្លងនៅរដូវកាលជំងឺគ្រុនផ្តាសាយនាពេលខាងមុខ។ ទោះបីជាវ៉ាក់សាំងមិនត្រូវគ្នានឹងមេរោគទាំងនេះដោយជាក់លាក់ក៏ដោយ ក៏វានៅតែអាចផ្តល់ការការពារមួយចំនួនផងដែរ។

វ៉ាក់សាំងជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ**មិនបង្កផ្តាសាយទេ**។

វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយអាចចាក់នៅពេលដំណាលគ្នានឹងវ៉ាក់សាំងផ្សេងទៀតបាន។

3. សូមពិភាក្សាជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការរបស់អ្នក ប្រសិនបើលោកអ្នកចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការ៖

- **មានអាយុតិចជាង 2 ឆ្នាំ ឬអាយុច្រើនជាង 49 ឆ្នាំ**
- មាន**ផ្ទៃពោះ**។ វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយមានអតិសុខុមប្រាណបាញ់ច្រមុះ មិនត្រូវបានណែនាំសម្រាប់អ្នកមានផ្ទៃពោះទេ
- មាន**ប្រតិកម្មអាល់ឡែហ្ស៊ី បន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំងដូសបង្ការជំងឺគ្រុនផ្តាសាយពីមុន** ឬមាន**អាល់ឡែហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរណាមួយដែលគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិត**
- **កុមារ ឬក្មេងជំទង់ដែលមានអាយុពី 2 ឆ្នាំដល់ 17 ឆ្នាំ ដែលទទួលបានថ្នាំអាស្ពីរីន ឬអាស្ពីរីន ឬផលិតផលថ្នាំលាបគ្រេចថ្លោះ**
- មាន**ប្រព័ន្ធភាពស៊ាំជំងឺចុះខ្សោយ**
- **កុមារអាយុពី 2 ឆ្នាំដល់ 4 ឆ្នាំ ដែលមានជំងឺហឺត ឬមានប្រវត្តិនៃការដកដង្ហើមតឹង**ក្នុងរយៈពេល 12 ខែកន្លងមក
- **អាយុតិចជាង 5 ឆ្នាំឡើងទៅ និងមានជំងឺជំហឺត**
- បាន**លេបថ្នាំប្រឆាំងនឹងជំងឺគ្រុនផ្តាសាយ**ក្នុងរយៈពេល 3 សប្តាហ៍ចុងក្រោយនេះ
- **ការថែទាំសុខភាពអ្នកដែលមានប្រព័ន្ធភាពស៊ាំចុះខ្សោយធ្ងន់ធ្ងរ** ដែលត្រូវការបរិយាកាសដែលការពារ
- មាន**ស្ថានភាពវេជ្ជសាស្ត្រធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងទៀត** ដែលអាចធ្វើឱ្យមនុស្សប្រឈមនឹងហានិភ័យភ័យខ្ពស់នៃផលវិបាកនៃជំងឺផ្តាសាយធ្ងន់ធ្ងរ (ដូចជា**ជំងឺសួត ជំងឺបេះដូង ជំងឺតម្រងនោម**

ក្រសួងសុខាភិបាល និងសេវាពលរដ្ឋ នៃសហរដ្ឋអាមេរិក
មជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រង និងបង្ការជំងឺ

ដូចជាជំងឺទឹកនោមផ្អែម ជំងឺតម្រងនោមឬថ្លើម ជំងឺសរសៃប្រសាទ ឬសរសៃប្រសាទ ឬបញ្ហាមេតាបូលីស)

- **មិនមានលំពែង** ឬមាន**លំពែងមិនដំណើរការ**
- មាន**ឧបករណ៍អេឡិកត្រូនិចប្រើវន្ទត្រចៀក**
- មាន**ការលេចធ្លាយសារជាតុរាវខួរឆ្អឹងខ្នង** (លេចធ្លាយសារជាតុរាវដែលព័ទ្ធជុំវិញខួរក្បាលទៅកាន់ច្រមុះ បំពង់ក ត្រចៀក ឬទីកន្លែងផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្បាល)
- មាន**រោគសញ្ញាហ្គីលលៀន** (Guillain-Barré Syndrome) ក្នុងរយៈពេល 6 សប្ដាហ៍ បន្ទាប់ពីការចាក់វ៉ាក់សាំងជួសជំងឺគ្រុនផ្ដាសាយពីមុន

ក្នុងករណីខ្លះ អ្នកផ្ដល់សេវាថៃទាំសុខភាពរបស់អ្នក អាចសម្រេចចិត្តពន្យាពេលការចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្ដាសាយរហូតដល់ការទៅជួបពិនិត្យនាពេលខាងមុខ។

សម្រាប់អ្នកជំងឺមួយចំនួន វ៉ាក់សាំងជំងឺគ្រុនផ្ដាសាយប្រភេទផ្សេងគ្នា(វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្ដាសាយដែលមានបណ្ដុះមេរោគឬផ្សំមេរោគឡើងវិញ) ប្រហែលជាអាចសមស្របជាងវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្ដាសាយមានអតិសុខុមប្រាណបាញ់ច្រមុះ។

អ្នកដែលមានជំងឺកម្រិតស្រាល ដូចជាផ្ដាសាយ អាចចាក់វ៉ាក់សាំងបាន។ មនុស្សដែលឈឺកម្រិតមធ្យមឬធ្ងន់ធ្ងរ តាមធម្មតាត្រូវរង់ចាំរហូតដល់ពួកគេជាសះស្បើយឡើងវិញ មុនចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគ្រុនផ្ដាសាយ។

អ្នកផ្ដល់សេវាថៃទាំសុខភាពរបស់អ្នក អាចផ្ដល់ជូនលោកអ្នកនូវព័ត៌មានបន្ថែម។

4. ហានិភ័យនៃប្រតិកម្មវ៉ាក់សាំងបង្ការ

- ហៀរសំបោរ ឬតឹងច្រមុះ ដកដង្ហើមតឹង និងឈឺក្បាល អាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីចាក់វ៉ាក់សាំង LAIV។
- ក្អួត ឈឺសាច់ដុំ គ្រុនក្ដៅខ្លួន ឈឺបំពង់ក និងក្អក គឺជាផលប៉ះពាល់បន្ទាប់បន្សំដែលអាចកើតមានផ្សេងទៀត។

ប្រសិនបើបញ្ហាទាំងនេះកើតឡើង តាមធម្មតាវាចាប់ផ្ដើមភ្លាមៗបន្ទាប់ពីចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការ ហើយមានលក្ខណៈមិនធ្ងន់ធ្ងរ និងមានរយៈពេលខ្លី។

ដូចគ្នាទៅនឹងថ្នាំណាមួយផងដែរ វ៉ាក់សាំងមានឱកាសតិចតួចណាស់ដែលបង្កឱ្យមានប្រតិកម្មអាល់ឡែហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ របួសធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងទៀត ឬស្លាប់។

5. ចុះបើមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ?

ប្រតិកម្មអាល់ឡែហ្ស៊ីអាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីលោកអ្នកចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការចាកចេញពីគ្លីនិក។
ប្រសិនបើលោកអ្នកឃើញសញ្ញាប្រតិកម្មអាល់ឡែហ្ស៊ីធ្ងន់ធ្ងរ (កន្ទួលលើស្បែក ហើមមុខនិងបំពង់ក ពិបាកដកដង្ហើម បេះដូងលោតញាប់ វិលមុខ ឬខ្សោយ) សូមហៅទូរស័ព្ទលេខ 9-1-1 ហើយនាំអ្នកជំងឺទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតបំផុត។

សម្រាប់សញ្ញាផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងលោកអ្នក សូមហៅទូរស័ព្ទទៅអ្នកផ្ដល់សេវាថៃទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

សូមរាយការណ៍ប្រតិកម្មមិនល្អទៅប្រព័ន្ធរាយការណ៍ពីចំណុចមិនល្អនៃវ៉ាក់សាំង (VAERS)។ តាមធម្មតាអ្នកផ្ដល់សេវាថៃទាំសុខភាពរបស់អ្នកនឹងដាក់របាយការណ៍នេះ ឬលោកអ្នកអាចធ្វើវាដោយខ្លួនឯងបាន។ សូមចូលមើលវិបសាយ VAERS តាម www.vaers.hhs. gov ឬហៅទូរស័ព្ទលេខ1-800-822-7967។ *ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ VAERS គឺសម្រាប់រាយការណ៍ពីប្រតិកម្មតែប៉ុណ្ណោះ ហើយសមាជិកនៃបុគ្គលិក VAERS មិនផ្ដល់ជូនការណែនាំផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រទេ។*

6. កម្មវិធីសំណងរបួសស្នាមដោយវ៉ាក់សាំងបង្ការថ្នាក់ជាតិ

កម្មវិធីសំណងរបួសស្នាមដោយវ៉ាក់សាំងបង្ការថ្នាក់ជាតិ (VICP) គឺជាកម្មវិធីរបស់សហព័ន្ធដែលបានបង្កើតឡើង ដើម្បីផ្ដល់ជូនសំណងដល់ប្រជាពលរដ្ឋដែលអាចរងរបួសដោយសារវ៉ាក់សាំងមួយចំនួន។ បណ្ដឹងទាមទារទាក់ទងនឹងរបួស ឬការស្លាប់ដោយសារការចាក់វ៉ាក់សាំង មានពេលកំណត់សម្រាប់ការដាក់ឯកសារ ដែលអាចមានរយៈពេលខ្លីរហូតដល់ពីរឆ្នាំ។ សូមចូលទៅគេហទំព័រ VICP តាម www.hrsa.gov/vaccinecompensation ឬហៅទូរស័ព្ទលេខ 1-800-338-2382 ដើម្បីស្វែងយល់អំពីកម្មវិធី និងការដាក់ឯកសារបណ្ដឹងទាមទារ។

7. តើខ្ញុំអាចស្វែងយល់បន្ថែមដោយរបៀបណា?

- សូមសាកសួរអ្នកផ្ដល់សេវាថៃទាំសុខភាពរបស់អ្នក។
- សូមហៅទូរស័ព្ទទៅនាយកដ្ឋានសុខាភិបាលនៅមូលដ្ឋាន ឬរដ្ឋរបស់អ្នក។
- សូមចូលទៅគេហទំព័ររដ្ឋបាលចំណីអាហារនិងឱសថ (FDA) សម្រាប់ការបញ្ចូលកញ្ចប់វ៉ាក់សាំង និងព័ត៌មានបន្ថែមតាម www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines.
- សូមទាក់ទងមជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រង និងបង្ការជំងឺ (CDC)៖
  -សូមហៅទូរស័ព្ទលេខ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ឬ
  សូមចូលមើលវិបសាយ CDC តាម www.cdc.gov/flu.

ដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកផ្តល់ការព្យាបាលសុខភាពស្នើសុំនូវព័ត៌មានអំពីការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគពេញលក្ខណគ្រប់គ្រាន់, ការពិនិត្យមើលនៃការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគ ហើយនិងការតម្រូវដាក់ពេលវេលា សំរាប់ចាក់ថ្នាំបង្ការរោគនៅអនាគត, ព័ត៌មានអំពីការចាក់បង្ការរោគនឹងផ្ញើទៅមន្ទីរ Michigan Care Improvement Registry ។ បុគ្គលទាំងឡាយមានសិទ្ធិស្នើសុំអោយអ្នកផ្តល់ការព្យាបាលសុខភាពមិនអោយបញ្ជូនព័ត៌មានអំពីការចាក់ថ្នាំបង្ការរោគនេះទៅឲ្យកន្លែងទុកសំណុំរឿងបាន។

Khmer translation of Influenza, Live VIS provided by California Department of Public Health, Immunization Program